

[Indenrigsministeren.]

skabe Administrationsindgreb, hvor disse ikke er berettigede, og hvor man ikke besidder Forudsætninger for at gøre saadanne; mange Steder kan Konsekvensen deraf simpelt hen blive, at Vilkaarlighed i Form af offentligt Diktat træder i Stedet for et personlig godt Forhold, som til syvende og sidst er Vilkaaret for, at Lærlingeuddannelsen kan give gunstige Resultater.

Man har fra Handelens Side ønsket en særlig Lærlingelovgivning, og jeg erkender, at det er rimeligt, at Ordningen af Lærlingelovgivningen for Handels- og Kontorvirksomhed bliver anderledes end for Haandværk og Industri. Men paa den anden Side vilde en særlig Lovgivning for Handels- og Kontorlærlinge foranledige, at en Række Bestemmelser i Loven om Industri og Haandværk maatte gentages her. Jeg har derfor ment, det vilde være rigtigst at dele Lovforslaget i 3 Afsnit, og det er sket saaledes, at det første Afsnit særlig kommer til at gælde Haandværk og Industri og det andet særlig Handels- og Kontorvirksomhed, medens det tredje Afsnit indeholder Bestemmelser, som skal være gældende i alle Lærlingeforhold.

Lovforslaget angaar Personer, der ved Antagelsen som Lærlinge er under 18 Aar, og det paalægger enhver, der som Værge for saadanne Personer indgaar Aftale om Oprettelse af Lærlingeforhold, at sørge for, at der oprettes en skriftlig Lærlingekontrakt. Men der fastsættes i Lovforslaget en Prøvetid af 3 Maaneder indenfor Industri og Haandværk og 6 Maaneder indenfor Handels- og Kontorvirksomhed, for at man, inden Lærlingekontrakt afsluttes Parterne imellem, kan blive klar over, om Forholdene gør det ønskeligt at fortsætte Lærlingeforholdet. Politivirigheden i den Kreds, hvori vedkommende Virksomhed er beliggende, skal attestere Kontraktens Overensstemmelse med Loven. Dog har jeg ment det rigtigst at foreslaa, at denne Godkendelsesvirksomhed for Københavns og Frederiksbjergs Vedkommende kan overdrages til Direktoratet for Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring.

Efter Forslaget angaar Lovgivningen Lærlingekontrakten, derunder ogsaa, hvorvidt en saadan skal afsluttes eller ej, derimod ikke Forholdet mellem Forældre og Børn, og endvidere er der i Lovforslagets 2det Afsnit visse Undtagelser vedrørende Handels- og Kontorlærlinge, idet der ikke for disse skal afsluttes Kontrakt, naar Arbejdet udelukkende er Kontorarbejde, og den paagældende ved Antagelsen er i

Besiddelse af Realeksamen, Handelsdagsskoleeksamen eller en højere Eksamen, eller naar den umyndige antages til Arbejde, der bestaar i Ekspedering af Kunder i Specialforretninger, Telefonpasning, Maskinskrivning og Stenografi eller til saadant Arbejde med Bogholderi, Regnskabsføring og lignende, igennem hvilket det ikke er muligt at give den paagældende en hel eller delvis Uddannelse. Dog skal i det sidstnævnte Tilfælde, der nævnes under Punkt 3 i § 3, visse Sikkerhedsbestemmelser gælde; disse vil man finde i det samme Afsnit af Lovforslaget, som jeg i øvrigt ikke her nærmere skal redegøre for. Læretidens Varighed maa ikke overstige 5 Aar i Industri og Haandværk og ikke 4 Aar i Handels- og Kontorvirksomhed. Dette sidste Tal er foreslaet i Overensstemmelse med Handelsstandens Ønsker.

Der har været megen Uenighed om, hvorledes man skulde fastsætte Formaalet med Lærlingeuddannelsen, og navnlig har man fra Handelsstandens Side stærkt kritiseret de Maal, som hidtil har været sat for denne Uddannelse. Lovforslaget siger i § 2, at Formaalet med Oplæring af Lærlinge indenfor Industri og Haandværk er at føre Lærlingen frem til den størst mulige Duelighed, saa han kan aflægge Læreprøve paa den Maade, Indenrigsministeren maatte bestemme efter Samraad med Handelsministeren og Fagets Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer. For Handels- og Kontorlærlinge skal, som det foreslaas i Lovforslagets § 4, Læreprøve ikke afholdes, men Handelslærlingen skal bringes saa vidt, at han kan faa Lærebrev paa, at han er oplært i elementær Varekundskab og besidder de Færdigheder, der kræves til at udføre Vareekspedition, medens Kontorlærlingen skal oplæres i de kontormæssige Færdigheder og Kundskaber, som almindeligvis udkræves af voksne Personer, der beskæftiges i Forretningskontorer, saaledes at der kan gives Lærebrev om saadan Duelighed.

De Krav, her stilles, dækker efter min Opfattelse, hvad man med Rimelighed tør vente som Resultat af Lærlingeuddannelsen paa de forskellige Omraader. Et absolut Forbud mod, at en Lærling overhovedet af Læremesteren eller Principalen anvendes til andet Arbejde end det, som henhører under hans Oplæring, forekommer mig at være ubetimeligt. Hvis et saadant absolut Forbud findes, vil det i mange Tilfælde føre til et Misforhold mellem Principal og Lærling, som ingen kan ønske. Men paa den anden Side er det naturligtvis ganske